

ISMERTETÉSEK

A román Bibliotheca Bibliologica.

Ioachim Crăciun: *O stiință nouă, Bibliologia în invățământul universitar din România.* (Új tudomány, a könyvtan a romániai egyetemi oktatásban.) Kolozsvár, 1933, 8°, 26 l. *Bibliotheca Bibliologica* sorozat 1. száma.

A szerzőnek, aki a kolozsvári egyetemen a könyvtan megbízott előadója s egyúttal a Bibliologiai Könyvtár c. tanulmány sorozat szerkesztője, ez a munkája eredetileg mint az egyetemi oktatásba újonnan bevezetett könyvtani előadások megnyitása hangzott el. Fontossága abban áll, hogy vázlatos, de a fontos kérdésekre kiterjedő képet nyújt a romániai könyvtudomány mai állásáról és hiányosságairól. Leszögezi, hogy a könyvvel való tudományos foglalkozás tulajdonképpen még a kezdet kezdetén áll az egész országban s bár a bukaresti Levéltárosi és Paleográfiai Iskola már 1925-ben megszervezte könyvtártudományi előadás sorozatát, a közönség szélesebb rétegei, sőt maga az egyetemi hallgatóság sem vett még tudomást erről az új tudományágról, pedig ez a nyugati kultúrállamokról nem is beszélve, az összes Romániával szomszédos országokban már be van vezetve az egyetemi oktatásba. Annál inkább ideje, hogy Romániában is sor kerüljön erre, mivel a könyvvel való bánás nem csupán könyvtárosi szaktudás dolga, hanem tulajdonképpen mindenféle tudományos munkának előfeltétele és technikája.

Könyvtörténet szempontjából MACARIE barát XVI. századi szláv könyvnyomdájától IORGA könyvkiadói és nyomdászati működéséig a román nyomdatörténetben még kiáltó hézagok tátonganak, amit csak hosszas kutatás tudhat majd pótolni. Hasonlóképpen komoly kíváncságot hagy hátra a román bibliográfia mai helyzete is. Elsősorban az egységes módszer hiányzik, ami még a meglévő jószándékú, de gyakran elhibázott munkák értékét is kérdésessé teszi. Bár VASILIE POPP 1838-i első román könyvészeti művétől egészen a BIANU-HODOS-féle nevezetes régi román könyvészetig hosszú sora jelent meg a különféle bibliográfiáknak, mégis olyan tennivalók várnak még elvégzésre, mint

a kurrens román könyvészet, melynek hiányát SCHNEIDER méltán veti Európában egyedül a román tudományosság szemére. De nincsenek a külön tudományágaknak sem bibliográfiai, s amire a legnagyobb szükség lenne, a román bio-bibliográfia sem készült még el. Erre az utóbbira nézve, mint követendő példát, a SZINNYEI 14 kötetes Magyar Írók-ját állítja a román kutatók elé. A legsürgősebben megoldandó feladatoknak az International Bibliography of Historical Sciences-t követő módszer bevezetését és egy egyetemi bibliográfiai intézet felállítását tartja, mely utóbbiban a diákok és a vezető professzorok közös munkájaként megszülethetnek a várva-várt szakbibliográfiák. A szorosabb értelemben vett könyvtártudományban a történeti kutatás nagy részét IORGA már elvégezte. A mai óromániai könyvtárak kivétel nélkül a XIX. századból származnak. A CANTACUZINO-, BRÂNCOVEANU-, MAVROCORDAT-fejedelmi könyvtárak éppúgy, mint URECHE, COSTIN historikusok régi könyvtárai ma már nem állnak fenn. A mai Románia területén egyedül Erdélyben vannak többszázados multa visszatekintő könyvtárak, melyek azonban kevesebb román érdekléssel bírnak, minthogy magyar és szász intézmények birtokában vannak. Hasonlóképen az egyetlen igazán korszerű könyvtáráépület is Erdélyben, Kolozsvárt van, még a régi magyar egyetem építménye. A gyakorlati könyvtártudományban is sok tennivaló vár munkás kezekre. Eltekintve attól, hogy a könyvtárak kezelését, a közönség zavartalan kiszolgálását a mai szakképzettség nélküli könyvtárosgeneráció nem képes kifogástalanul elvégezni, a közkönyvtárakra vonatkozó törvények sem állnak a kor színvonalán. Míg például Németországban egyetlen olyan könyvtár van, amelyik a törvényes kötelempéldányok megőrzésével foglalkozik, addig Romániában 10 intézményre hárul ez a feladat, amelynek természetesen elsősorban anyagi feltételek hiánya miatt nem tudhatnak eleget tenni. Könyvtárosképző-tanfolyamok, új kötelempéldánytörvény, modern könyvtáráépületek és számtalan más elvégezni való van még ezen a téren. A román tudomány akadálytalan fejlődését csak a kellő színvonalon megszervezett könyvtárkultúra biztosíthatja — fejezi be a szerző tanulmányos írásművét.

Carol Göllner: *Anul revoluționar 1848 în principatele române. O contribuție bibliografică.* (Az 1848-as forradalmi év a román fejedelemségekben. Bibliográfiai adalékok.) *Bibliotheca Bibliologica*, 2-ik szám. Kolozsvár, 1934, 8°, 18. l.

Az 1848-i forradalmi események az egész Dunavölgyét lázba hozták. A két román fejedelemségben csak úgy mint Magyarországon, Csehországban, Lengyelországban és másutt a francia szabadságeszmék terjesztői csak az alkalmas pillanatot várták a megmozduláshoz és ez